

Tur til Seoul

1. til 13. maj 2018

Af Heidi Kornholt & Thomas C. Krohn, Stenløse, Danmark

Forord

Du sidder med en beskrivelse af vores tur til Seoul. Det er ikke en fyldestgørende rejseguide til Seoul. Vi har kun skrevet om det, vi har set, hørt og oplevet.

Vi håber, du kan bruge den som inspiration, hvis du vil besøge Seoul, men med det forbehold, at din oplevelse naturligvis kan være en helt anden.

Vi har selv booket fly og hotel og er rejst uafhængig af rejsearrangører.

Seoul er en storslået metropol, hvor man kan få alle slags oplevelser, og hvor det hypermoderne og teknologiske er blandet med det historiske og traditionelle. Seoul er kontrasternes by.

Heidi og Thomas

tkr@familien-krohn.dk

www.thomasckrohn.dk

Tirsdag den 1.maj

Efter en flyvetur med Finnair fra København til Seoul med en kort mellemlanding i Helsinki satte vi benene på sydkoreansk jord kl. 8 om morgenen. Turen igennem tolden gik hurtigt, og efter lidt ventetid på bagage måtte vi finde ud af, hvordan vi kom fra lufthavnen til vores hotel i Seoul, Gangnam.

De er meget hjælpsomme i lufthavnen, og vi fik indløst billet til netop den shuttlebus, som kører til hotellet. Der er en hel række af shuttlebusser i lufthavnen, som kører til forskellige hoteller i Seoul, så det er bare at finde den rigtige bus. Vi fandt den, satte os ind og lod os fragte mod Gangnam. Det er en helt fin pris for 2 timers bustur, i alt 16.000 Wong, hvilket svarer til knap 100 kr per person. Bussen er med store brede sæder, og der er to chauffører, som sørger for, at man kommer af ved det rigtige hotel og får sin bagage.

Vi blev sat af få hundrede meter fra vores hotel, Ibis Style Ambassador Hotel. Et ganske fint hotel, som har det, der er brug for. Værelset er lidt lille, men mangler ikke noget. Og der er en ganske fin og varieret morgenmadsbuffet.

For at komme hurtigt over jetlag besluttede vi os for at holde os i gang hele dagen, og så bare gå tidligt i seng. Efter vi havde installeret os på hotellet, var første plan at finde et sted til lidt frokost. Vi gik lidt rundt i det lokale kvarter, og besluttede os for at starte med noget velkendt, så det blev den lokale burger restaurant, *Smokey Saloon*, som serverer rigtige og meget

lækre US burgere. Et helt fint og billigt måltid, som gjorde det, som det skulle.

Mætte rundede vi hotellet, inden vi satte kurs mod de kongelige gravpladser, *Seon-jeongneung*, hvor der findes to gravhøje fra tidligere konger og en dronning. De ligger alle tre i en lille indhegnet park, som man betaler for at komme ind i, men

til en pris af 1.000 Won (6 kr), så er det en overkommelig pris. Generelt er der mange små grønne områder her, men det var alligevel rart at komme helt væk fra de flersporede og trafikerede veje. I tilknytning til gravhøjene findes en række gamle huse smukke huse med masser af ornamentter og udskæringer. De har haft forskellige funktioner i forbindelse med begravelserne. I dag kan man se et hus fra 1400-tallet og i baggrunden står en samling højhuse af glas og stål. Gammelt og nyt mødes. De to kejsere, der ligger begravet, er *Kong Seongjong* (1457-1494), hans tredje kone, *Dronning Jeonghyeon Wanghu* (1462-1530), og *Kong Jungjong* (1488-1544), som er den anden søn af *Seongjong*. Gravhøjene består af en jordhøj omkranset af en stenvæg og ballyster af sten. Desuden er gravene omgivet af forskellige stenfigurer.

Parken består mest af træer og buske med forskellige blomster. Der var også forskellige fugle i parken, men mest dem vi kender hjemmefra som skader, gråspurve, fasaner, duer og ravn.

Efter besøget hos de kongelige gik vi videre nordpå med kurs mod det buddhistiske tempelområde, Bongeun-sa, som består af flere tempelbygninger

samlet på et lille område op ad en skråning. Her var de ved at gøre klar til Buddhas fødselsdag, som i år er den 22. maj. Der bliver stillet en masse farvede figurer op med lys inden i, ligesom der hænger farvede rispapirlamper i massevis, alle med en lille seddel og et ønske vedhæftet. Igen mange gamle bygninger med masser af farvestrålende ornamenter og udskæringer, virkelig flotte at se på – og med den moderne by som baggrundskulisse hele tiden. Desuden var der en 23 meter høj buddhastatue i sten, som der blev bedt ved samt stillet blomster og oftergaver til.

Aftensmaden fandt vi på en lokal restaurant tæt på hotellet, som serverede koreansk mad. Lidt et sats, da de ikke kunne et ord engelsk, så vi valgte bare ud fra et billede af retten, fire-grilled meat. Vi fik et gasblus ned på bordet, og så kom de med ingredienserne, som de stegte på en form for pande over gasblusset. Retten bestod af glasnudler, løg, forårsløg, nogle svampe og noget hakket oksekød tilberedt i noget eddike. En OK ret, men ikke den store kulinariske oplevelse, desværre. Men så har vi lært at være lidt mere kritiske i vores valg af restaurant.

Derefter var det hjem i seng efter mere end 30 timer i vågen tilstand!

Frokost:

Smokey Saloon: 123-5 Itaewon-dong, Yongsan-gu, Seoul, gode burger til under 10.000 Won - og et hyggeligt sted.

Onsdag den 2. maj

I dag har vi arbejdet. Årsagen til, at vi tog til Seoul i det hele taget, var fordi, Thomas skulle til et to-dagsmøde. Heidi har så arbejdet pr. langdistance imens.

Dagens kulturelle islæt fik vi derfor først om aftenen, hvor vi begge var inviteret på overdådig koreansk middag af de koreanske værter for mødet. Mindst 20 retter blev serveret (se forsidefoto). Noget rigtigt lækkert, andet virkelig mærkeligt. Vandmand og nudler, blæksprutte og rå laks var f.eks. ikke lige sagen! Under middagen kom to piger i traditionelle folkedragter og spillede i tre omgange. Første sæt bestod af flere Beatles sange, hvilket var lidt underligt. Men flere asiatiske toner hørte vi også.

Vi sprang besøg på karaokebar over efter aftenmaden. Så meget risvin havde vi heller ikke fået!

Torsdag den 3. maj

Også i dag har vi arbejdet, så først 17.30 tog vi ud i *Gangnam* – og tog meget passende til *Gangnam Square*. Vi tog undergrundsbanen de to stationer, så vi også fik købt et T-Money Card, som koster 3.000 won stykket. Dernæst sætter man penge ind på kortene, som så fungerer som rejsekort, når man bipper sig ind og ud. Det skulle fungere både til tog, busser og taxi.

Ved *Gangnam Station* ligger et underjordisk center med massevis af butikker. Der er mange mennesker! Når man skal op fra en undergrundsstation, er det smart at vide, hvor man skal hen, for der er ikke alle steder mulighed for at gå over

vejene – man skal under jorden og så op ad netop den rigtige udgang. Det fik vi øvet os på et par gange i dag.

Vi gik ad mindre veje, som nogle steder var gågader, med masser af restauranter, pubs og kaffebarer – sådan lidt Jomfru Ane Gade-agtigt på koreansk. Ad en stille sidevej fandt vi en restaurant, som lavede italiensk/koreansk fusionsmad, og det var virkelig lækkert. Vi fik steaks med en fløde peber/svampe-sauce til stegte ris med grøntsager inkl. chili.

Bagefter slentrede vi videre og tog de mange oplyste reklamesøjler ind med blinkende lys og reklamer på koreansk. Vi tog igen et undergrundstog en station videre for at nå til *Banpo Hangang Park* ved *Banpo broen*, hvor vi så *Banpo-daegyo Bridge Moonlight*

Rainbow Fountain – et springvand fra broens højde ud over hele flodens længde, 1.140 meter, belyst af 200 farvede lys. Lidt mærkeligt!

Men det er et fint syn at nyde synet ved *Hangang floden* om aftenen med alle lysene i alle retninger over Seoul. Både broerne, skyskraberne og nogle af bjergtoppene i Seoul er fine at se på.

Herefter tog vi en taxa til hotellet. Det koster 3.000 won i begyndertakst og er ikke særligt dyrt. Vi kom af med 7.400 won (43,7 kroner) for at køre ca. 6 km gennem den tætte aftentrafik.

Aftensmad:

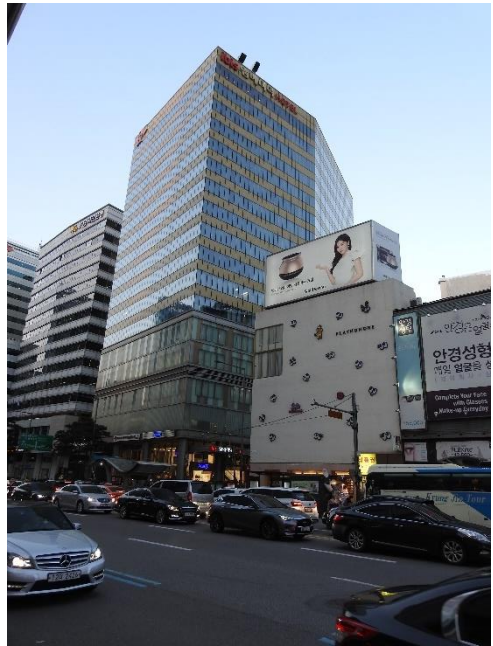
Italasian: 36, Bongeunsa-ro 4-gil, Gangnam-gu, italiensk-asiatisk fusionskøkken, god mad, 15-20.000 won per ret.

Fredag den 4. maj

Efter at være ramt af en omgang post-jetlag, vågnede vi først 10.15! Så det gjalt om at komme i gang og få gjort os klar, da vi skulle skifte hotel. Heldigvis skulle vi først tjekke ud af hotellet i *Gangnam* kl. 12, men morgenmaden glippede vi, så Thomas var en tur hos nærmeste bager og fik købt lidt brød og juice. Det var nu også ganske fint. Vi fik pakket vores ting sammen og bestilte en taxa, der kunne fragte os de 13 km længere mod nord til Seoul centrum, *Myeong-dong*, hvor vi skulle bo på et andet Ibis Hotel. En tur på en halv time og til en overkommelig pris af 14.200 Won (ca. 80 kr). Taxakørsel er altså ret billigt i Seoul – i meget behagelige biler.

Vi fik tjekket ind på hotellet og har fået et værelse, som stort set til forveksling ligner det, som vi havde i *Gangnam*. Begge hoteller er bygget efter samme koncept og skabelon. Det gør nu ikke noget, da det fungerer fint. Denne gang har vi dog ikke morgenmad med, så vi har købt lidt forskelligt, som vi kan have i køleskabet.

Derefter satte vi kurs mod den nærmeste turistinformation, så vi kunne samle en stak brochurer til tage med tilbage til hotellet for nærmere eftersyn. Måske vi havde overset noget i guidebogen, og det ville vi ikke risikere.

Vi brugte den første del af eftermiddagen på at udforske gaderne omkring hotellet. Her er masser af spisesteder og vildt mange små butikker med diverse ting og sager, ikke mindst smykker. Under jorden lige uden for hotellet er der desuden et indkøbscenter med små butikker så langt øjet rækker.

Til frokosten fandt vi ind på Han's Deli, hvor man kan få billig, men rigtig god og velsmagende mad efter et cafeteria-princip. Vi fik en steak pilaf og en beef bulgogi til deling. Det blev ikke sidste gang på turen, at vi var der.

Vi tog en kort pause på hotellet, hvorefter vi begav os mod *City Hall* og *Deoksugung*.

City Hall er et helt nybygget hus i 8 etager og med en facade i glas. Udseendet er i guidebogen beskrevet som en tsunami i glas, og det er ikke helt ved siden af. Med det billede i baghovedet er det i alt fald ikke noget problem at finde ud af, hvilken bygning der er *City Hall*. Ud over at være en turistattraktion, så er det faktisk også et fungerende kontor for byforvaltningen og diverse administrationer. Der er over 65.000 planter i bygningen og hele vægge er beplantet, så det ligesom er en park, der er flyttet indendørs.

Uden for bygningen ligger Seoul Plaza, som er en større plads, som bliver brugt til koncerter og forskellige samlinger. Ligeledes ligger det gamle råd-

hus også her, lige foran *City Hall*. Det er i dag omdannet til et bibliotek.

Umiddelbart overfor Seoul Plaza ligger indgangen til *Deoksugung*. Det er det ene af fem paladser i Seoul og består af en række bygninger i både traditionel kore-

ansk stil i træ og mere moderne vestlig inspirerede neoklassiske stenbygninger. Det oprindelige *Deoksugung* blev palads i 1593 under *Joseon dynastiet*, men fungerede kun som hovedpalads i 20 år. Den sidste *kejser Gojong*

flyttede dog sin residents tilbage til *Deoksugung* i 1897, og selvom han blev tvunget til at abdicere 10 år senere, blev han boende på *Deoksugung* indtil sin død i 1919.

Bygningerne er meget smukke bemalede træhuse med masser af udskæringer og dekorationer. En del af dem er genopbygget efter de fleste nedbrændte i 1904. Man kan sagtens få en fornemmelse af historien, når man går rundt mellem bygningerne, og man næsten se for sig, hvordan livet på stedet måtte have udspillet sig under kejsertiden.

I den nordvestlige ende af området ligger to mere moderne stenhuse, som tydeligt bærer præg af vestlig indflydelse. De ligner de klassiske bygninger, man vil finde i de fleste europæiske hovedstæder, og den ene, *Seokjojeon* leder tankerne hen på Det Hvide Hus. De er opført i 1910 og fungerer i dag

som museer. Man kan diskutere, om de passer ind i området, men nu er de der jo, og så er det sådan.

Der var også en udendørs cafe på *Deoksugung*, som var opstillet i anledningen af den kongelige kulturfestival, og her fik Thomas den bedste

kaffe til dato. Håndlavet helt fra bunden. Først blev bønnerne kværnet, hvorefter de blev hældt i en skål. Så varmede 'damen' vandet op, og hældte det over de malede bønner. Lod det trække i et minut (eller deromkring), men det var præcist angivet, da hun satte et ur. Så tog hun skålen med kaffe og vand, hvorefter det blev hældt på en kande gennem et kaffefilter, og til sidst blev det hele toppet op med den rette mængde vand. Virkelig en fremragende kop kaffe med en dejlig blød og behagelig smag af kaffe uden bitterhed. Den metode skal prøves, når vi kommer hjem.

Dagen sluttede af på en Korean BBQ (*Best Korean BBQ House*), hvor vi fik en rigtig lækker middag – fødselsdagsmiddag for Thomas. Vi blev sat i vores egen lille bås, og fik så vores egen grill med trækul sat ind ved bordet og med en udsugningstragt

over grillen i bordet. Der var flere menuer at vælge imellem, men vi endte med den til 110.000 won for to personer, og der var mere end rigeligt! Vi fik serveret 13 forskellige ting, herunder 3 typer kød, som vi grillede. Meget lækkert. Specielt var de marinerede spareribs meget velsmagende. Hertil drak vi øl og Saju, som er en mild form for brændevin på 17%. De har i det hele taget meget velsmagende ikke-bitre pilsnere i Sydkorea, som vi blev ret glade for!

På de fleste restauranter oplevede vi desuden, at der bliver lagt en saks på bordet til at klippe maden i stykker med – f.eks. lange glasnudler eller kød, så det er til at spise med pinde. Det der med pindene, fandt Heidi dog slet ikke ud af – hun havde også taget engangsbestik med hjemmefra, da hun havde forudset, at det ellers nok kunne blive svært at få noget indenbords.

Frokost:

Han's Deli: 23 Myeongdong 10-gil, Myeong-dong, Jung-gu. Et billigt sted med god mad. Bærer præg af cafeteria, men som frokoststed kan det anbefales. Prisen ligger på 6-10.000 won for en ret.

Aftensmad:

Best Korean BBQ House: Meget lækker mad, hvor man kan få en rigtig koreansk barbecue. Generelt er priserne høje for Korean BBQ, men vi syntes, at maden og servicen her var meget god, og kan klart anbefale både stedet og maden. Specielt de marinerede spareribs. Der findes menuer og enkeltretter i forskellige priskategorier.

Lørdag den 5. maj

Efter morgenmaden på hotelværelset bevægede vi os ud på formiddagen ud i Seouls gader. Vi gik først til *Cheong-Gye-Cheon*, som er en moderniseret kanal med vandfald, stenbroer, kunst – og fisk i vandet. Kanalen løber 5,8 km – og vandet bliver pumpet ud i kanalen, hvilket ikke er særligt miljøvenligt. Alligevel er det en oase midt i storbyen.

Ved udspringet af kanalen gik vi op mod *Gwanghwamun Square*, som er en bred plads i midten mellem vejbanerne. Her står meget store statuer af nogle af de nationale helte: *Admiral Yi Sun-sin* og *Kong Sejong* (se billede på forsiden). Der er en underjordisk ud-

stilling under *Kong Sejong*s statue om begge mænd, som vi dog ikke brugte tid på at se. På pladsen er der også fine springvand. Blandt andet et med

årstal for historiske begivenheder – sidstnævnte står på koreansk! Midt på pladsen blev vi mødt af en masse politi, som stod vagt på den ene side af pladsen. Forklaringen fandt vi på den anden side af vejbanen, hvor den amerikanske ambassade ligger, og hvor der står endnu mere politi. På pladsen så vi desuden en falkoner med en rovfugl af en eller anden art – den var i snor, så den ikke kunne flyve langt.

For enden af pladsen var hovedmålet for dagens udflugt: *Gyeongbokgung*, som er det største palads i Seoul med bygninger til både konge, dronning, kronprins, kronprinsesse, embedsmænd, eunukker, konkubiner, soldater, tjenere mv. Vi så vagterne ved

hovedindgangen blive skiftet – en hurtig overstået timelig begivenhed. De står i dragter med falsk skæg og farlige våben.

Oprindeligt er paladset bygget af *Kong Taejo* i 1395, og det var den royale residens indtil 1592, hvor det blev brandt ned under den japanske invasion. Ruinerne lå hen i 300 år, indtil *Heungseon Daewongun*, regent og far til *Kong Gojong*, startede genopbygningen i 1865. *Gojong* flyttede således ind i 1868. Senere blev meget af paladssområdet igen ødelagt under den japanske kolonisering, og først i 1990'erne blev paladssområdet genopbygget til det, man ser i dag.

Gwanghwamun hedder den store port, man skal ind ad til området. Og så skal man gennem endnu en port, *Heungnyemun* for at komme helt ind på paladssområdet. Det koster 3.000 won i entre. Entréen er gratis, hvis man har en koreansk folkedragt på – og deraf kommer, at mange gæster er meget fint klædt på og ligner folk fra dengang, der faktisk gik royale folk rundt på stedet.

Geunjeongjeon er navnet på den største bygning, tronhallen i to etager, og vest herfor ligger *Gyeonghoeru* – en stor pavillon, som står på 48 pæle ud mod en stor anlagt sø med to små øer. Resten af paladsområdet er fyldt med mange andre flotte byg-

ninger fra mødehaller, bibliotek, beboelsesbygninger, køkkenområder m.v. De har alle det tilfælles, at de er bygget efter de gamle byggemåder, og at de fleste er vildt flot malet – især lofterne og udhængende under tagene er meget imponerende og vildt flotte.

Indenfor området er det også muligt at besøge det nationale paladsmuseum og det nationale folkemuseum, hvilket vi sprang over.

Efter paladsbesøget var det blevet midt eftermiddag, og vi var godt sulte. Der er ikke noget videre at købe indenfor murene, så vi måtte vente til, vi havde set færdigt. Vi havde ikke fået timet besøget så godt.

Nå, men vi besluttede os for at finde *Tongin* markedet, som vi havde læst om i guidebogen. Det er en hel smal gade fyldt af madboder, som laver alskens forskellige koreanske retter.

Man køber et valgfrit antal kobbermønter for 500 won pr stk, typisk 10 styk, og får en plastiktallerken, og så bytter man sine kobbermønter for småretter. Til sidst køber man ris og/eller supper samt noget at drikke, hvor det er

muligt at sidde og spise maden. Vi brugte i alt 12.000 won for os begge på at blive meget mætte.

Godt mætte og med trætte ben tog vi retur på hotellet med en taxa. 4.800 won skulle vi betale for det – igen: Meget billigt!

Efter at have sluppet af på hotellet gik vi først på aftenen ud i *Myeong-dongs* butiksgader, som på en lørdag aften åbenbart er stopproppede med mennesker. Vi gik til *Myeong-Dong* katolske katedral, som er fra 1898 i gotisk stil. Vi kiggede indenfor, hvor der var messe. Det er en ret stor kirke, som ligesom ligger på en mindre bakketop med en plads rundt om kirken. Et dejligt roligt område. Under kirkeområdet fandt vi to etager med restauranter, bibel-boghandel, cafeer, take-away steder, biks med mulighed for at skrive til paven (tror vi – det stod på koreansk, men der var et billede af paven og kort at skrive på) og andre forretninger. Vi brugte bl.a. tid i en forretning, der solgte forskelligt kunst, smykker og andet med religiøst islæt og også noget der bare var tingel-tangel. Heidi købte to figurer med hjem

– en tænksom engel og en pige, som står med en due, der er ved at lette. Meget smukke og sigende.

Herefter bevægede vi os “hjemad” mod hotellet for at spise aftensmad i en restaurant i den bygning, vi bor: Safron, som serverer arabisk mad med et kinesisk/indisk touch. Det var rigtigt godt.

Frokost:

Tongin Market – Box Lunch Cafe, 18 Jahamun-ro, Jongno-gu, <http://tonginmarket.co.kr> – gadekøkkenområde, hvor man får udlevet tallerken og køber gadevaluta til at bytte for forskellige retter

Aftensmad:

Safron – 59-5 Myeong-dong 1-ga, Jung-gu, rigtig god arabisk mad, men ikke helt billigt, da man køber hovedret for sig og sideretter for sig som f.eks. ris og nan brød. Ris som tilhører koster 15-19.000 won, mens nan brød koster 3-3.500 won.

Søndag den 6. maj

Dagen startede med regnvejr, så vi startede indendørs med en times massage. Der er et sted i samme bygning som hotellet, hvor man kan få massage, så det benyttede vi os af. En times massage koster 28.000 Won (ca. 160 kr), og de gik til den. Det var på ingen måde en blid oliemassage, men en hvor der blev taget fat. Man fik udleveret t-shirt og shorts inden, som man beholdte på under massagen, og den så blevet givet uden på tøjet.

Godt gennemæltede var vi så klar til at kaste os ud i regnen. Vi fandt hurtigt en taxa som kunne køre os til *War Memorial of Korea*. I starten med lidt vanskeligheder, da chaufføren ikke kunne et ord engelsk, men det lykkedes at få forklaret og vist på kortet. Så efter en 4 km tur var vi fremme til den svimlende pris af 5.400 won eller 30 kr. Museet er gratis at besøge. Det indeholder en fortælling om alle de koreanske krige, men selvfølgelig med fokus på Koreakrigen fra 1950-53.

Vi startede med at se på middelalderen og de forskellige forter, der findes i Korea. Så lidt om de gamle krigsvåben og skibe, samt de taktikker der blev brugt.

Det gik op for os, at Korea faktisk har været hårdt styret af Japan fra 1910 og frem til slutning-

en af 2. Verdenskrig. Under den japanske annektering ødelagde japanerne store dele af den koreanske kulturskat, ligesom de forbød det koreanske sprog, og alle koreanske navne skulle skiftes ud med japanske. Det er dog lykkedes koreanerne at fastholde deres kultur. Efter krigen blev Korea delt i et sovjetisk protektorat og et amerikansk. I 1950 besluttede Nordkorea så at angribe Sydkorea, og i løbet af kort tid havde de stort set besat hele den koreanske halvø med undtagelse af den sydøstlige spids.

Straks gik besættelsesmagten i nord i gang med undertrykkelsen af syd. Familier blev deporteret og splittet, de intellektuelle blev sat til tvangsarbejde i nord, mens alle jordbesiddelser blev inddraget og gjort til statens ejendom.

FN trådte hurtigt sammen, og det blev besluttet, at der skulle indsættes en international styrke for at befri Sydkorea. Den styrke blev ledet af den amerikanske hær under ledelse af General MacArthur. Han besluttede, at man skulle lave en landgang ved *Incheon*, og på den måde trænge den kommunistiske hær tilbage. Landgangen lykkedes, og i løbet af få uger blev de nordkoreanske styrker sendt tilbage til Nordkorea. Imidlertid fortsatte den internationale styrke nordpå, hvilket fik Kina til at gribe ind. Lige pludselig var det ikke bare den FN-ledede styrke mod Nordkorea, men også den kinesiske hær. Det betød, at grænsen frøs fast og i to år ændrede den sig stort set ikke. I 1953 blev der indgået en våbenhvile mellem de to lande, og grænsen blev trukket, hvor den er i dag. Men det er kun en våbenhvile og den gælder stadig. Der er aldrig indgået en fredsaftale mellem de to lande, så Nordkorea og Sydkorea er formelt stadig i krig med hinanden. Det kan være at det bliver ændret i nær fremtid, men det må tiden vise.

Den nordkoreanske besættelse og senere krig medførte, at Sydkorea blev sat meget langt tilbage økonomisk og udviklingsmæssige. Og indtil 1960'erne led de stærkt under eftervirkningerne af krigen. Først derefter begyndte industrialiseringen at tage over, og det er gået vildt stærkt og har ført til det, som Sydkorea er i dag.

Ud over Koreakrigen er der også en udstilling om FN og deres forskellige missioner rundt om i verden samt en udstilling om Vietnamkrigen. Desuden indeholder museet rigtig mange våben, køretøjer og fly, der har været en del af de koreanske krige, helt fra middelalderen og indtil i dag. Blandt andet et stort B-52 bombefly, og en kopi af en sydkoreansk patruljebåd, som blev beskudt og sunket af nordkoreanske styrker i 2002. Museet er meget

interessant, og man kan sagtens bruge mange timer der, hvis man er historisk interesseret. Der er masser af livagtige opstillinger, ligesom der vises film, også i 3D. Eneste minus er at en stor del af teksterne er på koreansk, selvom der er kortere tekster på engelsk. Og faktisk er der også en hyldest til Danmark og vores hospitals-skib Jutlandia, som deltog i krigen (se billedet på forrige side).

Uden for museet står en statue med navnet 'To brødre', som er en fortælling om Koreakrigen og håbet om en genforening. Historien fortæller, at den er taget fra

en virkelig begivenhed, hvor to brødre kommer til at kæmpe for hvert deres Korea, og midt på slagmarken står de pludselig over for hinanden, både som fjender og brødre.

Efter museet tog vi undergrundsbanen fra *Namyeong* til *Hoethyeon* for at se på en af de oprindelige byporte, *Sungnyemun Gate*, og *Namdaemun Market*. Da vi var stået

af og kommet op på gaden igen snuppede vi lige en koreansk pandekage med sukker. Vi havde nemlig droppet frokosten. En koreansk pandekage er en form for kage stegt i meget olie og fyldt med brun farin. Den smager meget hen

ad brunsviger med en pandekagedej. Den brune farin er helt flydende in-
deni. De sælges fra mange gadekøkkener og er virkelig lækre.

Vi fandt byporten, og fik set nærmere på den. Selve bygningen ligner alle de
andre gamle bygninger, vi har set, med pagodetag og lavet af træ. Den op-
rindelige port blev stærkt beskadiget i 2008 af en brand, så den der står i
dag er en nyopført kopi.

Bagefter gik vi på
Namdaemun mar-
kedet. Her er gade-
boder over det
hele, og gaderne er
inddelt efter, hvad
de sælger. Der er
en gade for mode-
tøj til kvinder, en til
herretøj og børne-
tøj, ja, der er sågar
en gade til mili-
tærtøj og udstyr.
Den var dog lukket

om søndagen. Hvis man er en kræmmer, så er der masser at købe her, og
prisen kan sagtens forhandles. Vi købte en t-shirt og en bæltetaske til gaver,
og fik dem næsten til det halve af, hvad der blev forlangt til start uden
større besvær (og måske vi så alligevel er blevet snydt?).

Da vi havde været markedet igennem, gik turen hjemad. Hotellet ligger kun
få hundrede meter fra markedet, så det klarede vi på gåben. Så slappede vi
lige lidt af på hotellet og fik hvilet benene.

Aftensmaden tog vi på en af de nærliggende restauranter, *Yoogane*, hvor
man får en stor pande ind over et gasblus ved bordet, og så tilbereder de
maden ved bordet. Vi fik en dejlig krydret kyllingeret med grøntsager og ris.
Dejlig mad og med en øl til af mærket Cass, som er en helt OK pilsner.

Til dessert rundede vi lige 7-Eleven og købte en is, og noget morgenmad til næste dag.

Aftensmad:

Yoogane, 8 Myeongdong 4-gil, Myeongdong 2(i)-ga, Jung-gu. God restaurant med hurtig og hjælpsom betjening. Prisen på hovedretterne ligger på 6.000-10.000 Won.

Mandag den 7. maj

I dag tog vi til *Suwon*, som ligger 48 km syd for Seoul. Vi tog med undergrundsbanen, linie 1 fra *City Hall*, som efter lidt mere end en time nåede frem. Der var bebyggelse hele vejen fra Seoul, så det er vel mest af alt at betragte som en forstad til hovedstaden, om end der er et par store bjerge, som adskiller Seoul fra *Suwon* noget af vejen.

Kong Jeongjo, som var den 22. kejser i *Joseon dynastiet*, havde faktisk tilbage i 1794 en idé om at flytte hovedstaden fra Seoul til *Suwon*.

Hwaseong er årsagen til, at vi tog til *Suwon* – det er en forsvarsmur, som er på verdensarvslisten. Den omkranser hele den gamle bydel 5,7 km med fire store porte, kommandoposter, pavilloner, observations-tårne og affyringsplatforme. *Kong Jeongjo* fik den færdig i 1796.

Og den er helt bestemt værd at se – et fantastisk bygningsværk, meget imponerende og med mange vildt flotte udsigtsposter undervejs.

Vi stiledede mod *Pal-damun* først, syd-porten (og burde have taget en taxa fra stationen og sparet de første kilometer i benene!), som står for sig selv i dag midt i en rundkørsel. Et ret fantastisk bygningsværk i sig selv. Herfra fandt vi den del af muren, som går

mod øst-porten *Changnyongmun* og fulgte muren langs toppen af forsvarsværket. Vi ville herefter have kørt med en trolley langs resten af muren, men der var ikke flere billetter. Så vi måtte gå! Vi gik herefter til *Dongbuk-gangnu*, som er en pavillon, hvorfra der er en fantastisk udsigt over muren og byen på den modsatte side af forsvarsværket. Næste stop var *Buksumun*, som er en port, som står ovenover en flod, som løber gennem den gamle bydel.

Herfra bevægede vi os ind mod bymidten for at finde noget frokost. Men, der var simpelthen ikke nogen restauranter i den del af byen. Vi gik og gik og endte med at købe nogle kiks og en cola, som vi satte til livs under et træ ved siden af *Hwareyongjeon*, som er en mindre del af det royale palads, hvor det hellige portræt af den afdøde konge *Jeongjo* opbevares. Dette portræt kaldes en 'shrine'. En gang om året afholder man en ceremoni med optog og mad for at hylde den afdøde.

Ved siden af ligger det kongelige palads, *Hwaseong Haenggung*. Det ligner meget de andre paladser vi har set, men er noget mindre i antallet af bygninger, deres størrelse og er mindre udsmykket. Det har været brugt som et rejsepalads, når kejseren har været rundt i landet. Som et ikke permanent kejserpalads er det et af de største i landet med 576 rum. Det, der gør det seværdigt sammenlignet med de andre vi har set, er, at man har forsøgt at give det lidt liv og indblik i kejserens hverdag ved at der er udstillet dukker i

originale klæde-
dragter i forskellige
situationer, f.eks.
Kejseren til middag
eller Dronningen på
vej i seng. Det gør
det lidt nemmere at
sætte sig ind i,
hvordan det hele
har taget sig ud -
frem for nogle af de
andre paladser,
hvor der bare har
været tomme rum.

Under en middag med kejseren, hvor der har været inviteret gæster kunne man godt komme op på 70 måltider, som man skulle igennem. Man må jo have følt sig godt mæt på et tidspunkt. *Kejser Jeongjo* besøgte paladset i alt 13 gange.

Vi gik herefter op til det buddhistiske tempel *Daeseungwon*, som ligger halvvejs oppe af bjergsiden – godt gemt, men med en høj guld Buddha-statue, som kan ses fra det meste af byen. Det er et mindre tempel, men meget stemningsfyldt og med et fint slags bedealter, hvor man kan skrive en bøn/ønske/tanke. Det gjorde vi, da det var dagen, hvor vores kære svigerinde desværre skulle bisættes. Vi havde derfor familien og hende med i tankerne på hele turen.

Da vi var halvvejs oppe af bjerget, gik vi også de sidste 250 meter - op ad 318 trappetrin for at nå den smukke kommandopost *Seojangdae* med en helt vidunderlig udsigt over byen. Vi gik forbi *Bell of Hyowon*, og så også *Seonamgangnu* pavillonen, før vi igen gik nedad og nåede en lille plads, hvor vi fik en softice – presset ud fra rigtig is i en maskine, der gjorde isen til softice. Den smagte godt!

Med sukker igen i blodet gik vi mod øst endnu en gang, men denne gang for at finde *Ji-Dong Mural Village*. På vejen gik vi gennem Ji-Dong markedet, og vi tog også en omvej op til *Noeulbit Observatorium/Suwon Jeil Presbyterian Church* – meget stor, men lukket. *Jo-Dong Mural Village* er et område gennem snirklede beboelsesgader, hvor kunstnere har lavet vægmalerier på

mange af murene ind til haver og også på mange af husene. Fascinerende. Men det kunne have været mere gennemført, hvis der var flere malerier, og hvis man i området havde gjort noget mere for, at de kunne nydes og ses. Flere steder var der stillet skrald og parkeret biler, så det ikke var til at se dem.

Dernæst gik vi retur igen og passerede for tredje gang *Paldamun* porten, men denne gang for at finde *Suwon Hyanggyo*, som er en Kungfu skole. Den er fra 1789, men efter kejserens besøg i 1795 blev den omstruktureret på kejserens ordre. Den fungerer stadig som skole og oprettholder de værdier, som er givet af *Confucius*, hvilket indebærer forskellige ceremonier, traditionelle koreanske bryllupper, kalligrafi og er generelt med til at tilbyde dannelse og personlig karakter for unge. Skolen er bygget i samme stil, som de templer og paladser, vi har set.

Herefter tog vi en taxa til stationen, og undergrundsbanen (som dog ikke kører under jorden i dette område) tilbage til hotellet. Turen med undergrundsbanen var på kun 1.950 won (12 kr).

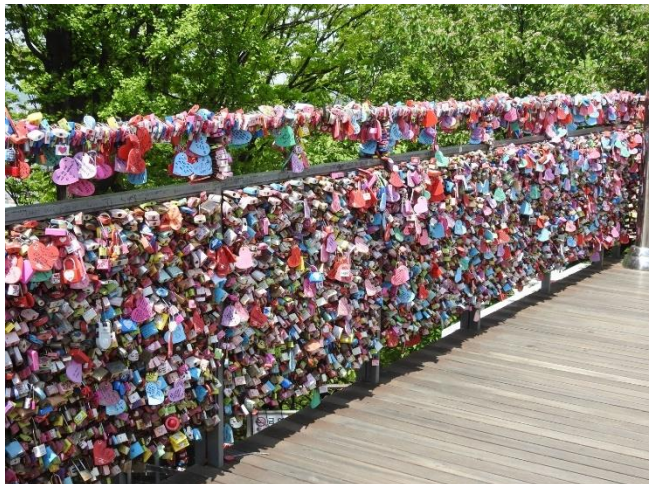
Vi var godt trætte og ømme efter dagens tur, som bød på 21,33 km gåtur og 60 trappe-etager op ad og 47 ned, så vi besluttede at finde et nemt måltid tæt på hotellet. Vi gik på den velkendte *Han's Deli*, og fik en lækker steak pilaf og en traditionel hamburgerbøf i stærk sovs med ris til. Slet ikke dårligt.

Tirsdag den 8. maj

I dag havde vi et bjerg, som skulle bestiges, nemlig *Namsan*. Vi fik spændt skoene ordentligt på, og så var det mod toppen. Men OK, vi snød lidt. Vi startede med at tage en taxa til stationen for kabelbanen. En tur til 3.600 won, hvorefter vi tog kabelbanen til toppen. En hurtig tur, som blot tog 5 minutter, og til den nette pris af 6.000 won per person for en enkeltbillet.

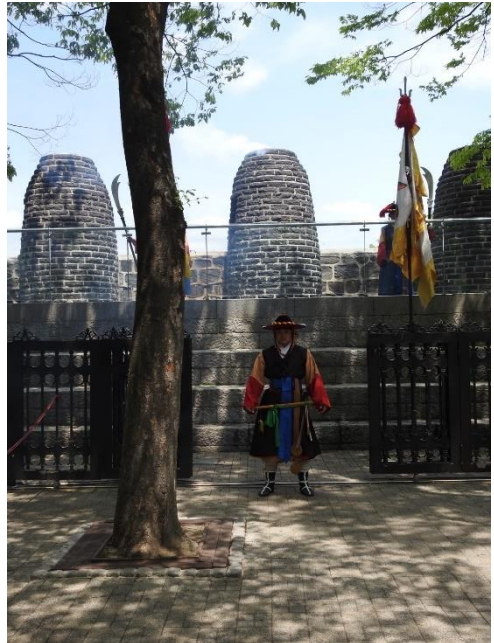
Vel oppe på toppen gik vi rundt og så på tingene. En af de ting, som man kunne gøre på toppen, er at købe en hængelås, og så skrive "Thomas elsker Heidi for evigt" (f.eks.) og låse den fast til rækværket. Dog ikke noget vi benyttede os af, men

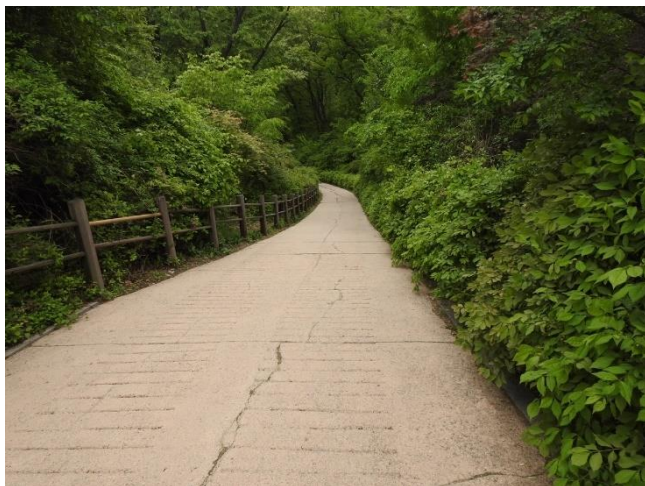

det kunne man se, at der var mange andre der havde. Et gæt er, at der hang flere millioner låse på stort set samtlige rækværk rundt om toppen. Om de får lov at hænge der til evig tid, ved vi ikke, men der er sikkert nogle par, som kommer tilbage om 20-30 år og håber at finde deres lås.

Man kan også tage op i toppen af *Namsan Seoul Tower*, som er 236 meter højt, men det gjorde vi heller ikke. Prisen for sådan en tur er 10.000 won. Til gengæld nød vi til fulde udsigten til alle sider af Seoul, og det er imponerende, at der er huse og højhuse, så langt, som øjet rækker på alle sider. Men med en befolkningstæthed på 16.000 mennesker per km², og 24.1 million indbyggere i Seouls metroområde, så skal der også være mange boliger. Det er til gengæld også vildt imponerende med udsyn til de mange bjerge, som omkranser Seoul, og hvoraf flere ligger i selve byen – ligesom *Namsan*. Seoul er også på den måde en meget grøn by. I gader og stræder er der desuden mange træer og beplantninger, ligesom der er en hel del parker og pladser, som bidrager til det grønne.

På toppen af *Namsan* overværede vi *Beacon Fire Lightning Ceremony* ved *Bongsudae*, som består af fem skorstene, som man har brugt til at sende røgsignaler for 500 år siden til vigtig politisk og militær information. Der gik vagter og passede på dem som en del af kulturfestivalen, og kl. 12 kom en anden vagtkolonne og tændte røgen i den ene skorsten. Lavet lidt med snyd i dag, da de bare skulle tænde for strømmen, hvorefter røgen steg op ad skorstenen. Tidligere har det krævet, at man tændte op i skorstenen, og de fem skorstene har så kunnet sende forskellige signaler af sted, alt efter hvilke skorstene der blev tændt op i. Det har været et ret avanceret kommunikationssystem, som har kunnet sende mange forskellige beskeder, og som har kunne ses på lang afstand.

Efter at have nydt en kop kaffe og en lemonade på toppen, begyndte vi at gå ned ad bjerget gennem *Namsan Park*. En rigtig hyggelig tur og det første rigtige natur, vi har set i Seoul. Vi gik ned ad stejle stier og mere end 400 trappetrin, før vi nåede til *Nam-*

sangol Hanoi Village, som ligger i en flot anlagt park med vandløb, bænke, træer, beplantning – og hvor et stort monument er med en tidskapsel med hverdagsting blev nedlagt i 1994 som markering af Seouls 600 års fødselsdag. Det er så meningen, at tidskapslen ikke må åbnes før 2394, når Seoul fylder 1.000 år.

Selve *Hanok* byen er en samling af fem traditionelle koreanske huse, som er flyttet hertil fra forskellige steder i Seoul fra *Joseon* æraen. Det er ligesom Frilandsmuseet også et sted, hvor man kan prøve nogle af de historiske håndværk, kan blive klædt ud som man gjorde den gang i en hanbok, lære kaligrafi, at lave papir, drager og masker samt drikke te. Vi gik dog hurtigt igennem.

I haven er også *Seoul Namsan Gugakdang*, som er en scene, hvor man kan opleve traditionel musik og koncerter om aftenen, samt en sø med store koi karper og en masse duer. Det er ikke et "must see", men kan give et fint afbræk, hvis man alligevel kommer forbi på vej op eller ned af *Namsan*.

Frokosten fandt vi på en lille italiensk restaurant på en sidegade, hvor vi fik pasta – en Cabonara og en ret med tomatsauce og kødboller (der stod Bacon rosa i menukortet...).

Herefter tog vi undergrundstoget til *Dongdaemun* for at se østporten til Seouls bymur, som er blevet genbygget flere gange gennem dens 700-års historie. Den er meget flot fra alle sider. Bare ærgerligt, at der er så meget trafik, som skal forbi den hele tiden. Vi gik op i *Dongdaemun City Wall Park*, som går opad og løber langs bymuren mod nordøst.

Stejlt opad. Et stykke oppe fra er der en flot udsigt over porten og i bag-

grunden *Dongdaemun Design Plaza* og Park, som er en noget futuristisk bygning, som er dækket af 45.000 aluminiums paneler – ikke videre køn!

Vi gik op og op ad *Naksan* bjerget og fulgte bymuren til *Ihwa Maeul*, som er et område hvor flygtninge boede i skure og billige huse efter Koreakrigen. Det kaldes også en *daldongnae*, en måne landsby, som går på at beboerne havde et godt udsyn til månen fra bjergsiden. 60 år senere er det blevet til en turistattraktion, efter kunstnere har malet billeder på væggene rundt omkring og små butikker med håndlavede ting er åbnet. Det er et charmerende område med smalle stejle stier, trapper, gader og stræder, som man nemt kan fare vild i. Der var dog ikke mange turister i området, da vi besøgte det.

Vi fortsatte langs bymuren efter en afstikker op og ned i *Ihwa Maeul* til vi kom til *Naksan Park*.

Naksan betyder på koreansk kamel, og det menes at bjerget har form som en kamelpukkel. Fra parken, der ligger på en bjergside med gangstier og mange træer og buske, er der en fantastisk udsigt over byen – og mod *Namsan* bjerget og *Seoul Tower*, hvor vi jo var tidligere på dagen.

Efter 13 km og 51 trappeetager (opad – og 87 nedad) i benene tog vi en taxa til hotellet, slappede af et par timer, og tog så ud og fandt aftensmad på en hyggelig indisk restaurant, som vi fandt via Tripadvisor: Gurkha Indian Restaurant, som ligger på 4. sal ud mod gågaden, men hvor der er helt stille og fredeligt – og dejlig mad.

Frokost:

Mong's Ciabatta, 16-8 Pildong 2(i)-ga, Jung-gu, OK italiensk restaurant, hvor retterne har et twist af koreansk, ligger prismæssigt omkring 10.000 won.

Aftensmad:

Gurkha Indian Restaurant, 16-1 Myeongdong 10-gil, Jung-gu 4f, gurkha-inrestaurant.com – serverer indisk og nepalesisk mad, billigt og godt, de fleste retter omkring 12.000 won.

Onsdag den 9. maj

Changdeokgung paladset er på Unescos verdensarvliste og det mest smukke af alle paladserne i Seoul – det var målet for onsdagens første besøg. Det er oprindeligt bygget i 1405 som et reservepalads til *Gyeongbokgung*. Det blev imidlertid også

ødelagt under den japanske invasion, og herefter er det genopbygget i 1610 og har været den primære royale residens i 270 år indtil 1872 – og var også i brug til et godt stykke ind i det 20. århundrede.

Tirsdag reserverede vi tid til en guidet tur til den skjulte have i *Changdeok-gung* paladsområdet – det er kun på de guidede ture muligt at komme ind i haven og med maks 100 personer ad gangen og med kun fire på engelsk, anbefaler guidebogen at man reserverer online. Det koster 8.000 won i alt for at komme ind i paladsområdet (3.000 won) og den skjulte have, *Huwon* (5.000 ekstra won). Lige i denne kulturuge var det dog også muligt at gå "frit" i haven. Guiden, vi var med, fortalte, at hun aldrig havde været inde i flere af de pavilloner mv., man ser, da det normalt ikke indgår i turene.

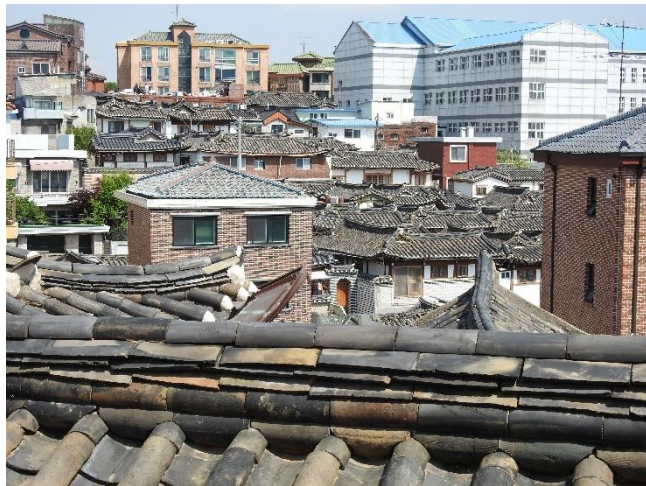

Haven fylder 60% af paladsområdet – og består især af skov, stier og så lommer her og der med anlagte damme, pavilloner og andre huse. Super flot have, meget stille område og vidunderlig tur! Der er mange flotte træer, planter og blomster – og især er det me-

get hyggeligt og flot ved *Buyongji* dammen tættest på indgangen og *Ongnyucheon* bækken bagerst i haven. *Yeongyeongdang* kompleks gjorde også indtryk – det var tjenestefolkenes boligområde. Disse boliger minder i byggestilen om de royale huse, men er helt uden pynt og noget mindre.

Selve paladsområdet er uden tvivl også det smukkeste af alle de paladser vi har set. Nu behøver vi heller ikke at se flere – og ja, der er et par stykker mere i Seoul.

Injeongjeon Hall er tronsalen, som blev brugt til de mest formelle begivenheder. *Seonjeongjeon Hall* er regentens rådhus og den eneste bygning med blåglaceret tegl – og *Seongjeonggak*, kronprinsernes study, er også særligt smukt. Og derudover er der selvfølgelig både kongen og dronningens boligområder, regeringsbygninger og embedsboliger. Som noget særligt byggede den 24. Konge af *Joseon Nakseonja* også et område til sin konkubine, som han virkelige elskede. Gad vide, hvad Dronningen mente om det?

Efter lidt mere end tre timer på paladsområdet gik vi videre til *Bukchon Hanok Village*, som rummer cirka 900 traditionelle koreanske huse, som også oprindeligt har ligget her. Det er især et boligkvarter, men her er også små hyggelige forretninger, som

sælger kunst, smykker mv. - og restauranter og caféer. Vejene snor sig op og ned, og det lykkedes os faktisk at fare vild, selvom vi troede vi fulgte en anbefalet rute i guidebogen. Husene er meget forskellige, smukke og hele området meget stemningsfyldt og hyggeligt.

Vi fandt frokost i en lille sidegade i en selvproklameret "turistvenlig" restaurant, hvor alt stod på koreansk udenfor, men hvor de heldigvis havde et menukort på engelsk. Vi sad i deres lille have kun os og fik 11 småretter til de to retter, vi havde bestilt. Det er altså vildt, så meget mad vi fik for 19.000 won inkl. vand og en stor øl.

I *Bukchon Traditional Culture Center* fandt vi mere viden om området og husene – og fik kort over området.

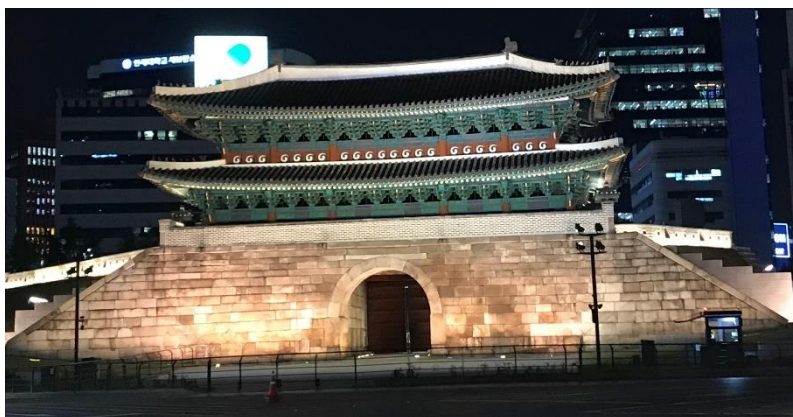

Vi gjorde desuden stop i et privat hjem, *Gahoe 2nd floor observatory*, hvor en familie bød indenfor i deres hjem og havde indrettet 2. sals stuer med vild flot udsigt over byen. For 3.000 won kom vi ind og fik med i købet en valgfri drink – vi fik hhv. kaffe og en lækker lemonade. Det var en rigtig god oplevelse og udsigter, vi ikke ville have været foruden.

Begge dagens besøg i dag er “must sees” i Seoul!

Vi fandt efter afslapning aftensmaden på en rigtig god australsk restaurant tæt på hotellet, *Outback Steakhouse*. Vi fik virkelig lækre og møre steaks, hvor der automatisk fulgte både forret og dessert med hovedretten. Således mere end meget mætte gik vi en aften tur til nogle af de steder, vi allerede havde set i dagslys: *Seoul Plaza*, *City Hall* og *Sungnyemun byporten*. Der er virkelig meget lys på hovedgaderne om aftenen med de mange reklameskilte og neondekorerede højhuse.

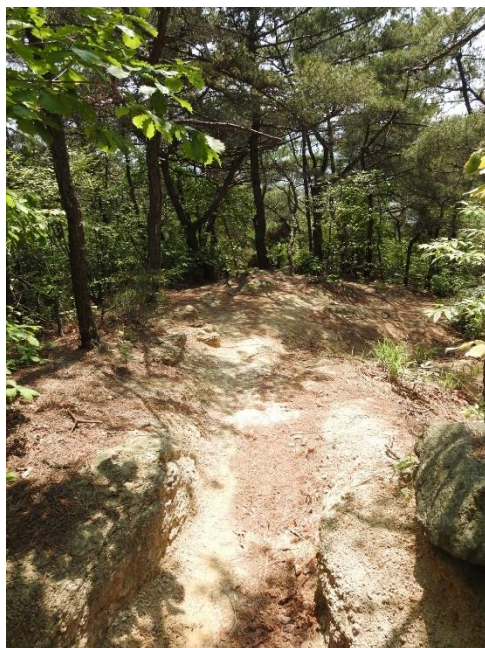

Frokost:

Restauranten havde kun et koreansk navn, men dens telefonnummer er (02) 745-0545 og den ligger på vejen Gyeongbokgung-gil på en stikvej ind til venstre, før man når til Bukchon Traditionel Culture Center. De serverer koreanske retter, priser på under 10.000 won for en ret, hvor der følger masser af koreansk tilbehør med.

Aftensmad:

Outback Steakhouse, 199-33, Euljiro 2-ga, Jung-gu, god restaurant med fremragende steaks. Vi bestilte en steak hver, og fik i tillæg to side-dishes med i købet, samt en gratis suppe til forret. Det hele utroligt lækkert. Prisniveau fra 29.000 won.

Torsdag den 10. maj

I dag havde vi besluttet at give os i kast med bjerget *Gwanaksan*, som ligger i udkanten af den sydlige del af Seoul.

Vi tog undergrundsbanen til *Gwacheon* med linje 4. Når man kommer op fra stationen, kan man se bjergene bagved, og en af toppene er *Mt. Gwanaksan*. For at komme til foden af bjerget kan man gå mod bjergene og følge skiltene til *Mt. Gwanaksan*. Der er ca. en kilometer fra stationen til bjergets fod. Når man nærmer sig startsted, så er der flere boder, der sælger forsyninger, inden turen op. Når

man kommer frem til en flod er det vigtigt, at man tager broen over på den anden side af floden, således at man går op med floden på sin venstre side.

Her gik vi forkert, da der var et skilt, som viste i den forkerte retning. Vi drejede til venstre inden broen og fortsatte ind i skoven. Der var en tydelig sti, og det var uden tvivl et sted, hvor der går en

del mennesker. Dermed var det heller ikke noget problem at finde vej og komme op ad i højden. Det, der undrede os, var den manglende skiltning, og en af de tur-beskrivelser vi havde læst snakkede om toiletter og trapper. Vi så ingen af delene. Den første kilometer gik turen fint, og stien var god, og bestemt ikke noget, som ikke kunne have været stien mod toppen.

Efterhånden blev turen op ad mere og mere krævende, og vi kom op og gå på en bjergkam, som kun var få meter bred og ellers pænt stejlt ned til begge sider. Da vi var kommet over halvvejs mod toppen begyndte det at gå op for os, at dette nok ikke var den rigtige sti mod toppen. Vi måtte

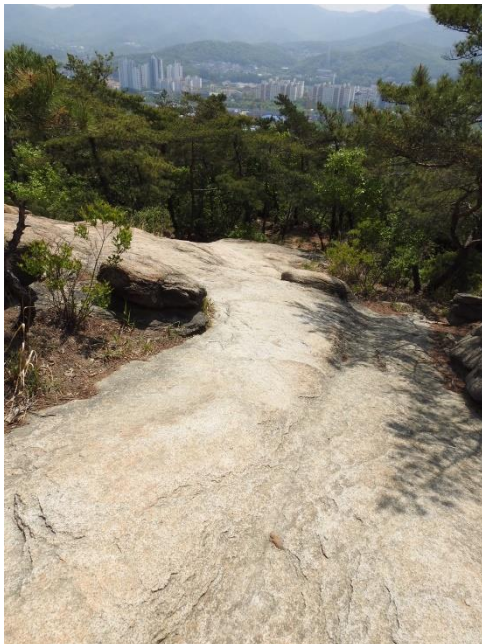
kravle/gå hen over klippeflader, eller klatre i over stejle stykker. Udfordringen ville være, at turen ned ville være langt værre end at fortsætte op. Når man kravler opad, så ser man ikke hvor stejlt der er, eller hvor man egentlig befinder sig.

Vi gjorde et stop 2/3 dele oppe, og overvejede seriøst, om vi ikke skulle stoppe her og vende om. Men som sagt, turen ned ville ikke være rar. Over os kom pludselig en gondolbane kørende, og dermed gav det os en mulighed for at komme ned på en anden måde, hvis vi nåede toppen. Lidt efter kom der også et koreansk par ned oppefra (med alt godt i bjerg-klatreudstyr!). Vi besluttede dermed at fortsætte.

Set i bakspejlet var hele beslutningen om at kravle den vej op ad bjerget ikke særlig klog, og man kunne sagtens være kommet til skade i forsøget, specielt når man ikke er trænet, eller har det rigtige udstyr, som vi ikke havde. Blot en rygsæk og kondisko. Men nu havde vi besluttet at fortsætte. Og længe leve Nike! Vi havde altså heller ikke helt dårlige sko på.

Op ad bjerget blev bjergkammen blot smallere og smallere og stejlere og stejlere. Til gengæld mødte vi flere mennesker, jo højere vi kom op – og alle med behørigt klatreudstyr! Benene begyndte at blive meget tunge, og hvert skridt blev lidt mere usikkert. Thomas sammenlignede vores tur med, da han løb på slalomsski, og man havde taget en forkert rute og lige pludselig stod foran en sort løjpe. Man måtte bare få det bedste ud af det, og komme ned - eller i vores tilfælde op.

Hver gang vi nåede en lille top kunne vi se huset med gondolen komme tættere og tættere på, selvom det gik langsomt. Det sidste stykke var det nærmest som om man skulle smyge sig udenom klippefremspring for at blive på bjergkammen. Vi havde nu været i gang i 2,5 time.

Da vi kom over en lille top kunne vi pludselig se og høre det buddhistiske tempel, *Yeonju*, som lå ved toppen. Vi blev begge meget lettede over den udsigt. Så vi satte kursen direkte mod templet, og så måtte vi finde ud af, hvad vi ville gøre derfra. I stedet for direkte op

kravlede vi så ned og op igen i et skovområde, hvor der også var meget stejlt nedad – og fugtig skovbund at kunne glide i. Til gengæld var der træer, vi kunne holde klamre os til på vej ned og op.

Yeonju er et stort buddhistisk tempel næsten helt på toppen med flere huse og bederum samt et meget, meget flot tempel. Der var også mulighed for at købe is, sodavand og kaffe. Vi pustede ud og spiste nogle alt-i-en kiks til frokost. Det var helt tydeligt for os, at vi ikke havde taget den rigtige rute op til toppen. Der var mange mennesker også en del ældre personer, som ikke lignede nogen, som lige havde været ude at klatre.

Efter at have fået vejret, og svedt af, kiggede vi os omkring på templet. Vi besluttede, at vi ikke behøvede at klatre det sidste stykke op til hverken gondolen eller toppen, hvor der lå

yderligere en tempelbygning. Vi havde fået rigeligt eventyr nok for en dag, og med tanke om, at benene også skulle kunne holde til en tur ned, så var det en meget klog beslutning.

Til gengæld fandt vi så den rigtige tur ned, som går ad en bred sti langs med et vandløb/bæk/flod helt fra templet. Stien er anlagt, og flere steder har den stenlagt som trapper, eller på enkelte stykker faktisk også trætrapper. Den er ikke noget problem at komme hverken op eller ned ad – om end man helt sikkert også vil miste pusten mange gange op ad. Der er MANGE trapper. Der kom en del mennesker begge veje.

Efterfølgende kunne vi godt ærgre os over, at vi ikke havde valgt den fra starten, men på den anden side, så var det andet spor virkelig en oplevelse, og noget som har givet på den personlige konto, når den nu er veloverstået.

Men omvendt kan det være, at den vil give mæretid! Vi vil i hvert fald bestemt fraråde, at man tager bjergryggen mod toppen, med mindre man er trænet og har erfaring med den type vandring/klatrung, og ikke mindst har det rigtige udstyr. Vi ville aldrig selv have valgt den rute, hvis vi havde vidst, at det ikke var den rigtige rute til toppen. Hvorimod den rigtige tur kan man sagtens tage, selvom man ikke er trænet, eller hvis man har børn med. Det er en meget smuk tur langs vandløbet hele vejen. Og der er rastepladser og toiletter hele vejen mod toppen. Derudover er udsigten helt fantastisk oppe fra templet. Og vi er sikre på, at den er endnu bedre, hvis man tager den de sidste 500 meter til toppen.

En overraskende ting på turen var mangel af dyreliv. Der var stort set ingen fugle eller andre dyr at se på hverken opstigningen eller nedstigningen. Det fandt vi lidt mærkeligt, specielt sammenlignet med en tur vi havde på Cuba, hvor der var masser af fugle at se og høre.

Men bortset fra det, så var det en fantastisk tur til *Mt. Gwanaksan*, og på det personlige plan har det givet meget. Vi gik i løbet af dagen næsten 16 km med 103 trapper op ad og 142 ned!

Blot husk, at man skal gå i slugten hele vejen mod toppen, og man skal have vandet på sin venstre side, ellers er det ikke den rigtige rute!

Efter at være kommet tilbage på hotellet, tog vi en tur i hotellets varme bade. Her bliver man proppet i et stort kar med 42 grader varmt vand og en masse ginseng. Det var rart at ligge lidt i det varme vand og få musklerne blødt godt op. Desværre var de varme bade kønsopdelt, så det blev en oplevelse alene for os begge.

Efter badet tog vi ud at spise. Vi fandt en Korean BBQ restaurant, som vi ikke fik noteret, hvad hed, eller hvor den præcist lå - det var en sidegade til en af gågaderne tæt på hotellet. Vi fik marineret spareribs stegt ved bordet og en grøn peber pandekage med alskens småretter til. En OK middag, men ikke på højde med den anden BBQ oplevelse vi har haft. Dog lidt billigere, da vi kunne slippe med 55.000 won for os begge.

På vej tilbage til hotellet fik vi købt ind til morgenmaden – og tog en is og øl med til at hygge os med, inden vi faldt trætte omkuld.

Fredag den 11. maj

I dag fandt vi efter et enkelt togskifte vej til *Dongmimun* station i den nordlige del af Seoul. Med tunge ben efter strabadserne i går gik vi op ad den bebyggede del af bjerget *Bukhansan* og gennem porten til en lille shamanistisk by. Her så vi det buddhistiske

tempel *Seonamjeong*, en imponerende klokke i en flot dekoreret pavillon – bl.a. med drager – samt *Inwangsan Guksadang*, som er Seouls mest berømte shamanistiske shrine (helligdom) og et sted, hvor shamaner udfører ceremonier og som tidligere også er brugt til djævluddrivelse. Bygningerne var desværre alle lukkede for indkig, da vi kom. Men de var som altid superflot dekorerede, og der var også store vægmalerier på væggene langs den trappe, man skal op ad til området – specielt det ene af en enorm tiger er fascinerende.

Vi gik længere op ad bjerget af trapper for at se *Seonbawl* klipperne. Det kaldes de, fordi de ligner et par store munke i bøn – og det ved man så, hvis man kan koreansk. Især kvinder kommer til stedet for at bede for at blive gravide – af en eller anden

grund. Der er en utrolig smuk udsigt over Seoul fra området og også til de fine klippepartier længere oppe ad bjerget.

Op skulle vores ben bare ikke mere i dag, så vi gik ned igen for at se os om i *Seodaemun Independence Park*, som er dedikeret til de, der kæmpede for Koreas uafhængighed. I parken står et stort monument for frihedskæmperne med deres

navne, en pavillon bygget i gammel stil, som også helliger frihedskæmperne – og en stor granitport, *Dongnimmun*, som er bygget efter Triumpfbuen i Paris. I udkanten af parken så vi desuden *Seodaemun* fængslet, som blev bygget af japanerne i 1908 – vi ville gerne have set det, men valgte ikke at bruge tid på det.

Frokosten kaldte, og vi fandt frem til den via en af sidevejene, vi allerede havde gået ad på vej op til templet. Hvad restauranten hed, ved vi ikke – alt stod på koreansk. Men det lykkes via et menukort, hvor retternes koreanske navne også var skrevet med “vores” latinske alfabet, så vi nogenlunde vidste, hvad nogle af retterne var. Det lykkedes. Heidi fik en slags Bulgogi, som er marineret oksekød/fars stegt på en varm pande, som eller gryde, som bliver serveret ved bordet. Hertil ris og mange sideretter som bl.a. Kimchi – fermenteret kål med stærk chilidressing. Thomas fik Bibimbap, som er ris med forskellige grøntsager, som bliver serveret i en brændende varm lergryde med en rå æggeblomme ovenpå. Man rører så det hele sammen, når man får retten, og på den måde bliver også ægget tilberedt og stegt sammen med grøntsagerne og risen. Det smagte godt, og var meget billigt. Vi betalte 21.000 won, som er cirka 123 kroner!

Herefter tog vi undergrundstoget et par stationer retur for at ville se *Jongmyo Shrine*, som er en konfucisk sted, hvor man opbevarer mindetavler for kongerne og dronningerunde fra *Joseon dynastiet*. Stedet er på UNESCO's verdensarvsliste. Til hverdag lærte vi så, at man skal have

billet til en af de fire engelske rundvisninger, der er. Vi måtte ikke komme med på en rundvisning på kinesisk, japansk eller koreansk, når vi ikke kunne et af de sprog. Da der var halvanden time til den næste engelske rundvisning, valgte vi skuffede at gå videre.

Vi gik langs et smykkedistrikt, hvor den ene smykkeforretning blev afløst af den anden. Der var godt nok mange. Der er også en gade, der hedder *Jongo Jewelry Shopping Street*. Vores mål var *Tapgol Park* fra 1897, som står på resterne af det buddhistiske tempel *Wongak-sa*, som blev ødelagt i 1504, og hvorfra der kun er to ting tilbage i dag. Den ene en sten, der står på en skildpadderyg, og den anden er en 12 meter høj marmor pagode, som er beskyttet bag en glasboks bagerst i parken. Den har mange fine og detaljerede indgraveringer.

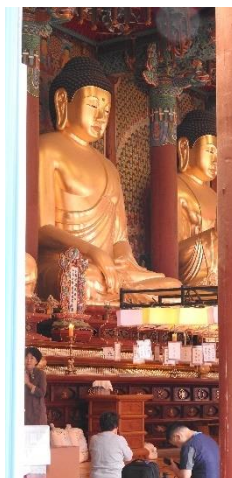

Ved siden af parken ligger *Isa-dong Street*, som især har mange souvenirforretninger og små håndværksforretninger med keramikting, smykker og malerier. Det er det mest turistede sted, vi faktisk har været – og vi købte ikke noget.

Vi spurgte for enden af gaden om vej til et posthus for at sende en hilsen til forældre og børn til Danmark. Vi har tidligere fået at vide, at man kun kan købe frimærker på posthusene. Det er i øvrigt ikke let at finde postkort. Vi har kun set – og købt – en pakke med postkort ved besøg på et af paladserne, og fik så 18 kort der til 4.000 won.

Næste stop på vej retur mod hotellet var *Bosingak Belfry*, som er en stor klokke, der i *Joseon* perioden blev brugt til at annoncere tiden – det er dog en kopi, der står der. Originalen står på Nationalmuseet.

Vi gik forbi klokken, som står i en pavillon, på vej til *Jogyesa* templet, som er Koreas mest berømte buddhistiske tempel – og det er også det største i Seoul. Det var klædt på til start af weekendens lanternefestival om aftenen, og er virkelig flot. I selve tempelbygningen, *Daeungjeon*, står tre gigantiske guld Buddha statuer. Der er også en nyere bedehal, *Geuknakjeon*, en 10-etagers

høj stupa, en flot pavillon med en stor tromme, *Beomjongru* – og mulighed for at købe buddahting med hjem, både for troende og turister. Vi købte to små glasfigurer med hjem med to forskellige udgaver af Buddha samt en større af templet.

Trætte hvilede vi benene et par timer på hotellet, inden det igen blev tid til at gå ud og finde noget aftensmad. Vi gik over i et slags indkøbscenter, hvor der bl.a. lå en Thai restaurant i bygningen. Det er i det hele taget værd at orientere sig i højden, når man vælger spisesteder, da der er mange restauranter væk fra gadeplan, hvilket også er meget rart. Nå, men vi kom på 6. etage, hvor en række bedre restauranter lå. Vi valgte Thai Garden og fik lækker mad.

Godt mætte gik vi ud i aftenmørket for at opleve begyndelsen på weekendens lanternefestival. Alle figurer og lanterne i templerne blev tændt til aften. Vi gik først til *Cheonggyecheon Stream*, hvor der var sat forskellige sjove figurer langs vandet – lige fra Psy, en stor elefant, en togvogn og masser af lotusblomster selvfølgelig. Der var også et lasershow med musik til over en del af vandet, og et andet sted var der digital kunst med klassisk musik på en af væggene ved flodbredden.

Herfra gik vi retur til *Jogyesa* templet, som nu var lyst op ved de tusindvis af lanterner. Wow. Super, supersmukt syn – og meget stemningsfyldt. Også ved templet var der andre figurer, som var lyst op – inklusiv på en plads ved siden af templet, hvor der også

var et telt med i hundredvis forskellige slags lanterner i forskellige former og farver. Sikken en fin oplevelse. Vi er fans!

Endnu mere trætte i benene fangede vi en taxa og betalte 3.000 won for at blive kørt retur til hotellet. Vi smuttede ind i en dansk Tiger butik for at købe en paraply (så vi begge har en til at modstå lørdagens vejr med) – sjovt, at alt så står på dansk lige pludselig her meget langt væk hjemmefra. Vi købte også ind til morgenmad, hvor vi har købt brød, frugt, yoghurt og juice i småbutikker som 7/11 og GS25. Vi har endnu ikke set et reelt supermarked her i bydelen.

Tilbage på hotellet har vi spist en kvart riskage. Vi fik begge en pakke med tre stk af Thomas koreanske kolleger. Men. Vi kan altså ikke li' dem – hverken konsistensen eller smagen. Så nu ryger de helt ud, og vi tager ikke nogen med hjem!

Det endte i øvrigt med at være endnu en hyper aktiv dag med godt 16 km i benene, 48 trapper op og 46 ned!

Frokost:

Vi kender ikke navnet eller gaden, restauranten ligger på, men hvis man går ligeud fra Exit 2 ved Dongnimmun stationen, så drejer man til venstre ved første vej på venstre hånd ad Tongil-ro 14-gil. Restauranten ligger lige for ved et kryds. Det er en traditionel koreansk restaurant, hvor halvdelen af bordene er lave, så man sidder på gulvet og spiser, mens den anden halvdel er almindelige. Priserne er lave, og maden er lækker.

Aftensmad:

Thai Garden, 6F Noon Square, 14 Meyeongdong-gil, Jung-gu – på 6. sal. Stedet er moderne indrettet, og maden er super, superlækker og priserne ligger på 10-15.000 won pr. ret.

Lørdag den 12. maj

Sidste dag i Seoul, og det har været regnvejr hele dagen. Vi har ikke lavet noget særligt i dag af samme grund. I formiddag blev det til en tur i Lotte Department Store, som er et stort indkøbscenter a la Magasin, bare meget større. Det lå lige overfor vores hotel. Men det var ikke lige noget, som appellerede til os. Kun hvis man er til modevarer og dyre mærkevarer, er det et sandt paradys.

Der er mulighed for at købe varer skattefrit, dvs. 10% billigere, hvis det koster over 30.000 Won. Den skat, som man har betalt, skal man så hente i lufthavnen ved en særlig skranke. Generelt er importerede mærkevarer dog dyre her i Seoul, så det er langt fra sikkert, at det kan betale sig at købe mærkevarer her. Vi kiggede umiddelbart på elektronik

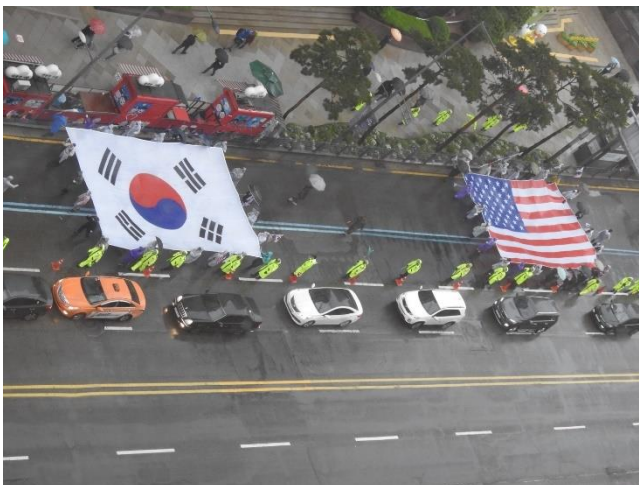
i form at kamera og computer, men det lod til at priserne var de samme som i DK, hvis ikke højere. Til gengæld fandt vi kondisko på tilbud – og fik begge et par fine Nike sko med hjem til ca. 400,- kroner stykket.

Frokosten spiste vi på *Han's Deli*, da det skulle være et sted i nærheden, og vi ikke ville gå i regnen og lede efter et sted. Igen med succes, og vi blev ikke skuffet. Det er godt og billigt.

Eftermiddagen blev brugt med diverse aktiviteter på computeren, og Heidi var forbi massagebutikken og fik en times massage. Vi tog også begge to et 'Hot Bath' i det 42 grader varme Ginseng vand. Det er nu meget rart, selvom man ikke kan blive i vandet ret længe uden at koge over.

Samtidig fik vi også købt billet til bussen til lufthavnen i morgen tidlig. Den stopper lige ved hotellet og kører os til lufthavnen til en pris af 15.000 Won. Nemmere og billigere kan det ikke gøres. Det tager cirka 1.5 time at komme her fra hotellet til lufthavnen.

Da vi var tilbage på værelset kom en 'demonstration' forbi på vejen nedenfor. De kom gående med et stort Sydkoreansk flag og et stort amerikansk flag, samt en masse musik og højtalervogne. Vi fandt ikke ud af, hvad det gik ud på, da alle bannerne var på koreansk. Men det virkede som en hyldest til samarbejdet mellem USA og Sydkorea.

For at tage ordentligt afsked med Seoul besluttede vi at spise traditionelt, og vi vendte tilbage til 'Best Korean BBQ House', hvor vi også var den 4. maj. Denne gang tog vi kun den marinerede spareribs, en grønpeber pandekage og en Bibimbap, samt en øl. Alt sammen meget lækkert, og det er altså den bedste Korean BBQ vi har prøvet.

Nu er det pakketid, da vi skal fra hotellet tidligt søndag morgen.

Søndag den 13. maj

Vi kørte til lufthavnen meget tidligt. Vi fløj igen over Helsinki og landede i Kastrup 16.20 efter 12 timer i luften over Mongoliet, Gobiørkenen og Rusland.

Det var en flot tur hjemad efter en oplevelsesrig og aktiv ferie. Vi endte ifølge Heidis Garminur med at have gået i alt 147 km, 385 trapper op ad (af 16 trin = 6.160 trappetrin) og 435 trapper ned ad (13.120 trappetrin). Det kan vi godt mærke!

